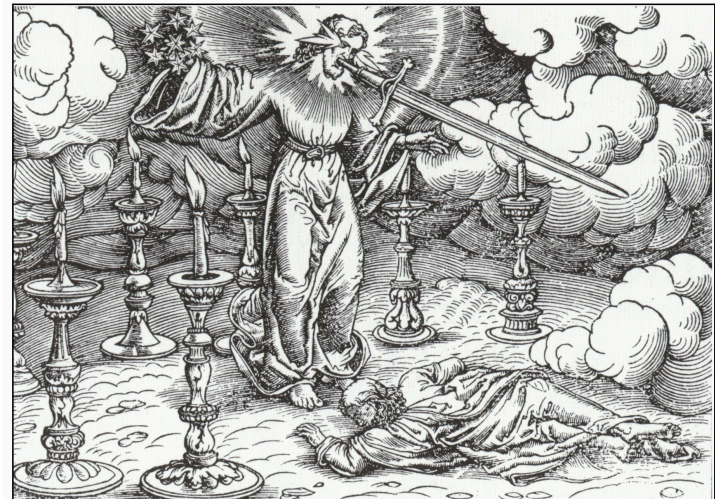

Onzen Heertje

Openbaringen

Vu. Fonds Het Goede Doel vzw., Doornstraat 11A,
8970 Poperinge
2010/11

1 Aan de zeven gemeenten (1:4-3,22)

1: 4 Van Johannes, aan de zeven gemeenten¹ in Asia. Genade zij u en vrede van hem die is, die was en die komt, en van de zeven geesten voor zijn troon,

1:13 en daartussen iemand die eruitzag als een mens². Hij was gekleed in een lang gewaad en had een gouden band om zijn borst. 14 Zijn hoofd en zijn haren waren wit als witte wol of als sneeuw, en zijn ogen waren als een vlamvend vuur. 15 Zijn voeten gloeiden als brons in een oven. Zijn stem klonk als het geluid van geweldige watermassa's. 16 In zijn rechterhand had hij zeven sterren³ en uit zijn mond kwam een scherp, tweesnijdend zwaard⁴.

---

¹ Bijna zeker de tijd van Domitianus. Eerste ijver is weg. Efese is tanend, Laodicea is afgeweken. De Judaïzanten worden al niet meer bij de kerk gerekend.

² Een MENSENZOON gelijk (cf. Daniël), later wordt het CHRISTUS (cf. Lam, 5:6) en nog later een ruiters op een wit paard (6:2)

³ Ofwel bisschoppen van de kerken, of geestelijke gesteltenissen van die kerken.

⁴ Tweesnijdend zwaard:dit zwaard hoort bij de engel des Heren. Telkens JHWH of Zijn engel verschijnt vallen de mensen ter aarde neer. Abraham (Gen. 17:1-3 verbond).-Mozes - het brandende braambos Exodus 3:5). Het volk juicht en ze werpen zich allen op hun aangezicht (Lev. 9:4; 23,24). Ook de bekende Bileam ziet de engel des Heren **met een vlamvend zwaard** op zijn weg - knielt en werpt zich op zijn aangezicht (Num. 22:31). Richteren - Manoach, de toekomstige vader en moeder van Simson hebben God gezien en werpen zich op hun aangezicht op de grond (Richteren 13:20). Elia op de Karmel - het gehele volk wierpen zich op hun aangezicht (1 Koningen 18:21,39). David valt met de oudsten van het volk op zijn gezicht als hij de Engel des Heren **met getrokken zwaard** in de lucht ziet staan om het oordeel te voltrekken (1 Kronieken 21:16). Ezechiël ziet de heerlijkheid Gods ziet en hij valt drie achtereenvolgende gelegenheden op zijn aangezicht (Ez. 1:28; 3:23;44:4-5). Daniel heeft bezwijmt en valt op zijn gezicht ter aarde (Dan. 8:1 17; Dan. 10:2-10). Hij krijgt profetieën inzake gebeurtenissen van de eindtijd. In het evangelie van Mattheüs - de verheerlijking van Jezus op de berg - de

Zijn gezicht schitterde als de felle zon.
 17 Toen ik hem zag viel ik **als dood voor zijn voeten neer**.
 Maar hij legde zijn rechterhand op me en zei: 'Wees niet bang.
 Ik ben de eerste en de laatste'⁵.

2 De aanbidding van God en van het lam (4,1-5,14)

discipelen werpen zich op hun aangezicht en worden zeer bevreesd (Matth. 17:6). In het Marcus-evangelie - demonen werpen zich neer en belijden dat Hij de Zoon van God is (Marcus 3:11). Handelingen schrijft dat Paulus - zag een licht uit de hemel - en viel ter aarde. (Handelingen 9:9; 22:6). De vier levende wezens en de 24 oudsten werpen zich voor het Lam neer (Openb. 5:8, 14; 7:11; 11:16; 19:4). afgewezen worden. In de Bijbel is er sprake van grote vrees. Ze worden in de meeste gevallen *opgewekt om niet bevreesd te zijn*.

⁵ Openb. 22:13.

4:2 Op hetzelfde moment raakte ik in vervoering. Er stond een troon in de hemel en daarop zat iemand⁶. 3 Degene die daar zat had een uiterlijk als van jaspis en sarder, en rond de troon was een regenboog die eruitzag als smaragd. 4 Om de troon heen stonden vierentwintig andere tronen, waarop vierentwintig oudsten zaten. Ze droegen witte kleren en hadden een gouden krans op hun hoofd.

5:7 Het lam⁷ ging naar degene die op de troon zat en ontving de boekrol⁸ uit zijn rechterhand.

5:14 De vier wezens antwoordden: ‘Amen⁹,’ en de oudsten wierpen zich in aanbidding neer.

---

⁶ De Vader als Schepper en Christus als Koning tegenover het syncretisme, de mengeling van oosterse elementen en Keizerverering van de Romeinse overheersing en de verdachtmaking/vervolgving van een losbandige cultuur.

⁷ Joh. 1:29, 35; 1 Petr. 1:19; Johannes de Doper. Het offer van een lam en het Bloed van het lam (op het deksel van de ark door de Hogepriester) zijn in de godsdiensten van het Midden-Oosten (In het Taurobolium, ook wel *Mithraeum* de tempel voor de zonnegod Mithras werd ook wel lamsbloed in plaats van het voorgeschreven stierenbloed vergoten. Voor arme mensen was er het minder kostbare ritueel van het Criobolium met schapenbloed. Deze discipelen van Mithras werden *gewassen in het bloed van het lam*. een vaker gebruikt beeld). In de protestantse kerken wordt de aan Openbaring van Johannes (Openb 7) ontleende uitdrukking gewassen in het bloed van het lam wel gebruikt als aanduiding van de verlossing van de erfzonde. In de kunst is het Agnus Dei de figuur van een lam dat een kruis draagt, symbool voor Jezus als Lam Gods.

⁸ Hier een boek, later een boekrol die moet opgegeten worden. Het boek staat vol *profetien*.

⁹ Dat is het einde, daar gaat het allemaal naar toe. In het licht van die aanbidding valt de geschiedenis (eschatologisch voorbehoud).

3 De eerste zes zegels (6,1-17)

1 Toen zag ik dit: het lam verbrak een van de zeven zegels¹⁰ en ik hoorde een van de vier wezens¹¹ roepen met een geluid als een donderslag: 'Kom!' 2 Ik zag dit: een wit paard met een

ruiter¹², die een boog droeg. Hij kreeg een zegekrans en trok op als een overwinnaar, de overwinning tegemoet. 3 Toen het lam het tweede zegel verbrak, hoorde ik het tweede wezen zeggen: 'Kom!' 4 Er verscheen een ander, **vuurrood paard**. De ruiter kreeg de opdracht om de vrede uit de wereld te verdrijven, zodat men elkaar zou afslachten. Hij kreeg een groot zwaard. 5 Toen het derde zegel werd verbroken, hoorde ik het derde

¹⁰ Zeven zegels sluiten het boek, het geslachte Lam, is waardig het boek te openen, - Hij alleen is waardig: Hij is geslacht (de prijs betaald, de ware aanbidding voorgeleefd).

¹¹ Ez. 1

¹² Zach. 6: 1: Opnieuw sloeg ik mijn ogen op, en daar zag ik vier wagens tussen twee bergen vandaan komen. Die bergen waren van koper.

wezen zeggen: 'Kom!' Ik zag dit: een **zwart paard** met een ruiter, die een weegschaal in zijn hand hield. 6 Te midden van de vier wezens hoorde ik iets als een stem zeggen: 'Een dagloon voor een portie tarwe en hetzelfde bedrag voor drie porties gerst. Maar laat wijn en olijfolie ongemoeid.' 7 Toen het vierde zegel werd verbroken, hoorde ik het vierde wezen zeggen: 'Kom!' 8 Toen zag ik een **vaalgeel paard**¹³. De ruiter heette Dood, en Dodenrijk vergezelde hem. Zij kregen toestemming om op een vierde deel van de aarde dood en verderf te zaaien, door middel van het zwaard, hongersnood, dodelijke ziekten en wilde dieren¹⁴.

---

¹³ Ruiters: ngl. de kleur nemen sommigen aan dat de ruiter met wit paard Christus zelf is, cfr ook 19:11 (anderen de Antichrist). Als tweede komt met het openen van de tweede zegel, het rode paard met op zijn rug de Oorlog (Parthen, Romeinen). Rood is de kleur van het bloed en vuur, symbolen van de oorlog. Als derde komt met het openen van de derde zegel, het zwarte paard tevoorschijn bereden door de Honger. Zwart als kleur van het verderf (roofbouw, kapitalistische ongelijkheid, klimaatveranderingen door overconsumptie) dat door honger wordt aangericht. Als laatste komt met het openen van de vierde zegel, het valse paard met op zijn rug de Dood. De valse of grijze kleur staat symbool voor het verdwijnen in de dood, het uitwissen van het levende

¹⁴ Het zevende zegel wordt niet geopend. Rampen en onheil omwille van de verkeerde keuze van de mensen tonen aan dat wie wegblijft van de aanbidding, die weet niet waar het uiteindelijk om draait. Het gaat om leven of dood, zegen of vloek..

9 Toen het lam het vijfde zegel¹⁵ verbrak, zag ik aan de voet van het altaar de zielen van al degenen die geslacht waren omdat ze over God hadden gesproken en vanwege hun getuigenis. 10 Ze riepen luid: 'O heilige en betrouwbare Heer, wanneer zult u de mensen die op aarde leven eindelijk straffen en ons bloed op hen wreken?' 11 Ieder van hen kreeg witte kleren. Verder werd hun gezegd nog een korte tijd geduld te hebben, totdat ook de andere dienaren, hun broeders en zusters die net als zij zouden worden gedood, zich bij hen gevoegd

zouden hebben.

---

¹⁵ Het vijfde zegel openbaart dat de martelaars die in het hiernamaals verblijven God kunnen aanroepen om gerechtigheid op aarde uit te oefenen want zij en vele anderen zijn op onrechtvaardige, wrede wijze gedood. God heeft echter een tijdschema waaraan Hij zich in wijsheid houdt en daarom moeten zij wachten. Om echter de overwinning al een beetje te vieren ontvangen zij die witte gewaden. Witte gewaden zijn symbolisch voor persoonlijke reinheid en gerechtigheid.

12 Ik zag, toen het zesde zegel¹⁶ verbroken werd, hoe er een zware aardbeving kwam. De zon werd zwart als een rouwkleed en de maan werd bloedrood. 13 De sterren vielen op de aarde, zoals late vijgen die door een stormwind van de boom worden gerukt.

4 De honderdvierenveertigduizend voor de troon (7,1-17)

---

¹⁶ De kosmische krachten worden geactiveerd. Cf ook Lucas 21:11 " er zullen zware aardbevingen komen en hongersnoden en epidemieën alom, en er zullen aan de hemel grote en verschrikkelijke tekenen verschijnen."

1 Hierna zag ik vier engelen bij de vier hoeken van de aarde staan. Zij hielden de vier winden van de aarde in bedwang, om te voorkomen dat er een wind over land of op zee of door de bomen zou waaien. 2 Ik zag in het oosten een andere engel opstijgen, die het zegel van de levende God had. De vier engelen die de opdracht hadden gekregen om schade toe te brengen aan het land en de zee riep hij met luide stem toe: 3 'Laat het land en de zee en ook de bomen nog ongemoeid! Eerst moeten wij het zegel van onze God¹⁷ op het voorhoofd van zijn dienaren aanbrengen.'

---

¹⁷ Het zegel van Onze God: Hier is een pauze. God kan het nog nietover Zijn Hart krijgen. Smeulende as van de wierook komt op aarde. Gebeden van heiligen en engelen stijgen naar de heme. God tekent de zijnen.

4 Toen hoorde ik het aantal van hen die het zegel droegen: honderdvierenveertigduizend¹⁸ in totaal, afkomstig uit elke stam van Israël¹⁹.

¹⁸ Wellicht niet dezelfde als in vs. 9. Ook niet die van h. 14, daar gaat het om *maagdelyke* (die Zijn Naam en de naam van de Vader op hun voorhoofd hebben. Zij zingen een onbekend lied). Het zijn ook niet de bekeerde joden (joden en christenen), maar de bekeerde joden. Rom. 11, 26 zegt ook dat er vele joden zich zullen bekeren. Het grote getal is gezien in het optimistisch perspectief van de toekomst, niet nu. JG zien in de 144.000 de gezalfden die met JHWH in de hemel zullen regeren. Preteristen zien alles vervuld 70 na Christus. Dispensionalisten verdelen de heilsgeschiedenis in periodes van JHWH's omgang met de menselijke zonde.

¹⁹ Klopt niet met de lijsten Gen 48:8-25; 49:3-27; Num 13:4-15; Deut 33:5-24) de stam van Dan is weggelaten. Oorzaak: Traditioneel Rabb. visie dat de antichrist uit Dan wordt geboren.

5 Het zevende zegel (8,1-5)

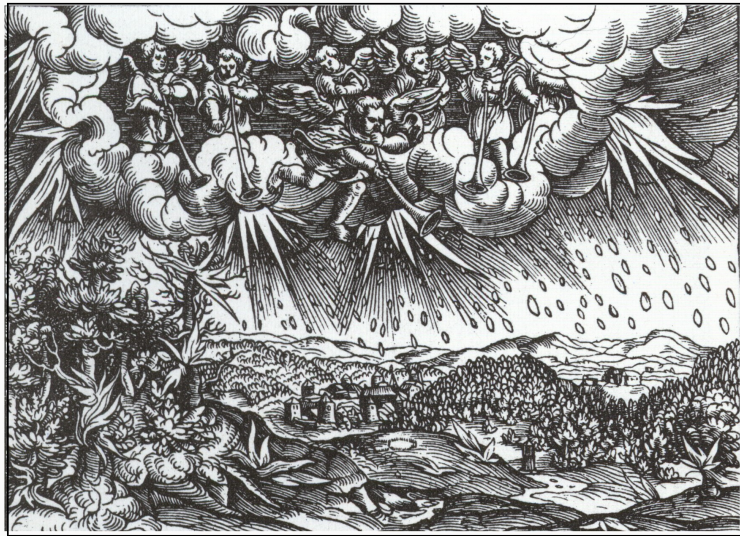
8: 1 Toen het lam het zevende zegel verbrak, viel er een stilte in de hemel, gedurende ongeveer een half uur²⁰. 2 Ik zag de zeven²¹ engelen die voor Gods troon staan. Ze kregen alle zeven een bazuin²². 3 Toen kwam er een andere engel, die met een gouden wierookschaal bij het altaar ging staan. Hij kreeg een grote hoeveelheid wierook om die op het gouden altaar voor de troon te offeren, samen met de gebeden van alle heiligen. 4 De rook van de wierook steeg met de gebeden van

²⁰ Een half uur: : dit duidt de spanning aan van het wachten op wat God zal doe. Het zegel is niet geopent.

²¹ Heilig, misschien zelfs liturgisch, ook al bij de schepping.

²² Tenslotte zijn er zeven bazuinen, die elk gelijk staan aan een vreselijke plaag. Telkens er een bazuin weerklinkt, trekt een plaag over de aarde: de eerste vier worden beschreven als sterke winden, die de hele wereld in hun greep houden. De vijfde en zesde zullen meer oorlog brengen (Sommigen verwijzen naar twee fasen van een Derde Wereldoorlog). De drie laatste bazuinen worden aangekondigd door een arend met “wee,wee,wee”.

de heiligen uit de hand van de engel op naar God. 5 Toen nam de engel de wierookschaal²³, vulde hem met vuur van het altaar en wierp dat op de aarde. Er volgden donderslagen, groot geraas, bliksemschichten en een aardbeving.

---

²³ Wierookschaal: brandende kolen op wierook: hier is verwezen anaar het reukoffer altaar terwijl bij de martelaren het gaat om het brandofferaltaar in de Hemelse Liturgie.

6 De eerste zes bazuinen (8,6-9,21)

8 6De zeven engelen, ieder met een bazuin, maakten aanstalten om erop te blazen.

7 Toen blies de eerste engel op zijn bazuin²⁴. Er kwam hagel en vuur, gemengd met bloed, en dat werd op de aarde geworpen. Een derde deel van de aarde brandde af, evenals een

derde deel van de bomen en al het groen.

---

²⁴ Bazuinen herinneren aan 1 Kor. 15:52; 1 Thess. 4:16. Ze verwijzen naar het oordeel. Zo worden ze beschreven, de zeven (7 engelen bij Henoch genoemd: Uriël, Raphaël, Raguël, Michaël, Sariël, Gabriël, Remiël) bazuinen (Ex 19 op de Sinaï, Jos 6: Jericho, Joël de Dag van JHWH): De eerste bazuinen (redeloze wereld wordt getroffen): hagel en vuur vermengd met bloed, één derde van de bomen en alle gras gaat in vlammen op. Ten tweede: iets wat lijkt op een brandende berg wordt in zee geworpen in de zee en doet het zeewater veranderen in bloed, wat zeedieren en vissen zal doen sterven. Ten derde: een brandende ster valt neer op aarde en vergiftigd het zoet (en dus drinkbaar) water. Velen zullen sterven door vergiftiging. vierde: zon, maan en sterren worden gedeeltelijk verduisterd. Wat dus alweer een basisbehoefte wegneemt: zonlicht.

8 De tweede engel blies op zijn bazuin. Iets dat eruitzag als een grote berg²⁵, waar de vlammen uitsloegen, werd in zee gegooid. Een derde deel van het water werd bloed, 9 een derde deel van alle in zee levende wezens ging dood en een derde deel van de schepen²⁶ verging. 10 De derde engel blies op zijn bazuin. Uit de hemel viel een grote ster²⁷, die zo fel brandde als een fakkel. Hij viel op een derde deel van de rivieren en op de waterbronnen. 11 De naam van de ster is Alsem. Dat derde deel van het water werd alsem. Veel mensen stierven door het water, dat bitter geworden was. 12 De vierde engel blies op zijn bazuin. Een derde deel van de zon²⁸, van de maan en van de sterren werd getroffen, waardoor dat deel verduisterd werd. Een derde deel van de dag en ook van de nacht was er dus geen licht. 13 In mijn visioen hoorde ik de luide roep van een *adelaar*²⁹ die hoog in de lucht vloog: 'Wee! Wee! Wee de mensen die op aarde leven! Want dadelijk klinken de bazuinen van de drie engelen die nog niet geblazen hebben.'

Openb. 9

²⁵ Brandende berg: ster cf. Henoch.

²⁶ Joh. vermengt duidelijk de elementen, enerzijds volgt hij een beetje de plagen van Egypte, maar anderzijds begint hij hier reeds indirect de mens te treffen cf. schepen en hij wijkt af van zijn derde (Gods barmhartigheid), waar hij al het gras treft.

²⁷ Grote ster: sterren en bergen zijn in Henoch hetzelfde. Αψιντος = alsem, is gif. Ook Jezus spreekt van de Satan die als een ster – of een bliksemstraal uit de hemel komt (Lucas 10:18). Henoch 86 schrijft dat Azazaël of Semjasa uit de hemel vallen (uit de hemel). De zeven voornaamste slechte geesten, waarvan Abaddo,, de koning van de afgrond is, van het verderf (Hebr. Abaddon). De zwarte rook verduistert de zon. Het kwade verdoezelt het licht.

²⁸ De negende plaag in Egypte, de hemellichamen moeten eraan geloven.

²⁹ Adelaar: In Matt. 24 wordt de arend al als het symbool van het oordeel (Waar een lijk is, daar zullen de gieren /αετος zich verzamelen.) opgevoerd.

9: En de gedaanten der sprinkhanen³⁰ waren den paarden gelijk, die tot den oorlog bereid zijn; en op hun hoofden waren als kronen, het goud gelijk, en hun aangezichten als aangezichten van mensen.

10 De derde engel blies op zijn bazuin. Uit de hemel viel een grote ster, die zo fel brandde als een fakkel. Hij viel op een derde deel van de rivieren en op de waterbronnen. 11 De naam van de ster is Alsem. Dat derde deel van het water werd alsem. Veel mensen stierven door het water, dat bitter geworden was.

12 De vierde engel blies op zijn bazuin. Een derde deel van de zon, van de maan en van de sterren werd getroffen, waardoor dat deel verduisterd werd. Een derde deel van de dag en ook van de nacht was er dus geen licht.

---

³⁰ Cf. Joël 2: 25 Ik zal jullie schadeloosstellen voor de oogst van jaren die door al die zwermen sprinkhanen is opgevreten, door mijn grote leger, dat ik op jullie had afgestuurd. maar ook Nah 3: 14 als een zwerm sprinkhanen, ook al ben je net zo talrijk en plant je je voort als de bidsprinkhaan (8ste plaag van Eg.)

13 In mijn visioen hoorde ik de luide roep van een adelaar die hoog in de lucht vloog: 'Wee! Wee! Wee'³¹ de mensen die op

aarde leven! Want dadelijk klinken de bazuinen van de drie engelen die nog niet geblazen hebben.'

2 Hij opende die put, waaruit rook opsteeg als uit een grote oven. De zon en de hemel werden verduisterd door de rook uit de put. 3 Uit de rook kwamen sprinkhanen neer op de aarde. Ze kregen de beschikking over dezelfde vermogens als

---

³¹ 1ste wee: morele pijniging, 2de wee: ...

schorpioenen³² op aarde 5 doden mochten ze hen niet, alleen pijnigen, vijf maanden lang

---

³² Schorpioenmensen komen ook voor bij het bewaken van de onderwereld in het Gilgamesj epos, paardmensen horen bij de centauren. De sprinhanen plagen de mens vijf maanden in een jaar. Zo kan men vermoeden dat het gaat om de gehele mensheid op het moment dat die boze geesten – of dat kwaad mensen pijnigt – actief is. Wroeging kan de mens doen verlangen naar de dood, maar ze gaan er niet dood aan. De schorpioen beet zou hierin een passend beeld zijn, je gaat er niet dood aan, maar het is zeer pijnlijk. De beschrijving van die sprinkhanen is reeds bij de profeet Joël te vinden, vooral de gelijkenis met de mens (de boze) en het oprukkend als een leger is beeldend voor het kwade in de wereld. Hun baas is de koning van het onderste deel van de hel (Rabbijnen/Billerbeck)

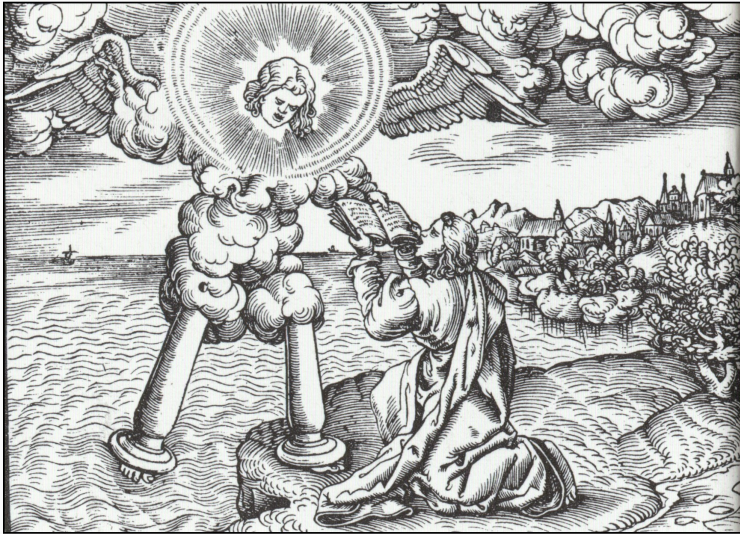
15 De vier engelen³³ werden losgemaakt; ze waren gereedgehouden om juist op dit uur van deze dag, in deze maand van dit jaar, een derde deel van de mensen te doden. 16 Het aantal ruiters van de bereden troepen – ik hoorde hoeveel het er waren – bedroeg tienduizend maal tienduizenden.

---

³³ Er waren blijkbaar vier boze engelen aan de hoeken van de wereld gebonden (zoals er ook 4 goede waren). Zeworden ook in Esra vernoemd. Die engelen zetten de volkeren aan die over de Eufraat wonen (historisch) – hier als beeld. We zien een parallel met de ruiters van de oorlog., het vuurrode paard, het 2de zegel en later God en Magog. Oorlog is er altijd geweest en is zeker niet de inspiratie van God. Hier worden de mensen lichamelijk niet enkel gepijnigd, maar ook gedood. 200 miljoen toont aan dat het niet enkel gaat over menselijke krachten, maar demonische macht..

7 De geopende boekrol (10,1-11)

1 Ik zag een andere machtige engel uit de hemel neerdalen. Een wolk omhulde hem en de regenboog was om zijn hoofd. Zijn gezicht was als de zon en zijn benen waren als zuilen³⁴

van vuur. 2 Hij hield een kleine boekrol³⁵ geopend in zijn

³⁴ zuilen van standvastigheid en onwrikbaarheid.

³⁵ Hij eet de boekrol en in zijn mond was die zo zoet als honing. Dat is dezelfde smaak als van het manna (Ex.16:31). Het kennisnemen van het Woord van God is als honing in onze mond. Zijn bevelen zijn een weldaad (vgl. Ps.19:11;119:103). Dat was tenminste bij Ezechiël zo en dat hoort het bij ons ook te zijn. Zelfs wanneer de boodschap niet zo vreugdevol is. Het 'eten van de woorden' wil zeggen, dat de profeet Gods Woord in zijn hart moet opnemen, zoals vs. 10 zegt. Het merkwaardige van dat vers is, dat er eerst gesproken wordt over *opnemen in het hart* en daarna over het *horen met de oren*. Dat is de

hand. Hij zette zijn rechervoet op de zee en zijn linkervoet op het land.

---

omgekeerde volgorde, maar daarmee wordt alle nadruk gelegd op datgene waar het horen voor dient, namelijk dat het opgenomen wordt in het hart. Het moet een stuk van hemzelf geworden zijn. *Het zal uw buik bitter maken*. Johannes krijgt in visionaire toestand op Patmos eveneens bevel om een boek op te eten. Er wordt gesproken over een boekje (10:2,9). Het gaat kennelijk niet om een boekrol die aan twee kanten beschreven is en waar dus heel veel op staat, zoals Ezechiël die te eten kreeg aan het begin van zijn loopbaan als profet. Ook Johannes spreekt trouwens in het begingedeelte van zijn profetie over een boekrol die van binnen en van buiten beschreven is (Openb.5:1). In die rol staat heel het profetisch gebeuren vermeld. Op het moment dat er sprake is van het boekje heeft Johannes al veel bekend gemaakt van *wat er hierna moet gebeuren* (Openb.4:1). De boodschap die hij in het boekje meegedeeld krijgt, is veel minder uitgebreid dan wat Ezechiël aan het begin van zijn loopbaan te eten krijgt en ook veel beperkter dan wat in het boek met de zeven zegelen staat. Overigens is het boekje nu ook weer niet al te klein geweest, want in vs. 8 wordt het een boek genoemd. De belangrijkheid zit hem in de inhoud, niet in de hoeveelheid. Niet onvermeld mag blijven dat Johannes het boekje moet nemen uit de hand van de engel wiens ene voet op de aarde en wiens andere voet op de zee rust. Deze engel stelt volgens vele uitleggers Christus voor, die de heerschappij over het droge en de zee claimt. Het boekje behelst datgene wat met de realisatie van zijn rechten in verbinding staat. Evenmin moeten we over het hoofd zien, dat het gaat om een geopend boekje. Daarmee wordt een tweede contrast met de boekrol van hoofdstuk 5:1 aangegeven: deze laatste was verzegeld, en elke keer als een zegel werd verbroken werd de boekrol verder geopend. Dit boekje is geheel geopend. De profetieën die het bevat liggen open en bloot in hun totaliteit. De tijd van vervulling is kennelijk slechts

---

kort, anders gezegd de boodschap is bloedernstig. *Bitter in de buik.*

Daarna wordt vermeld dat het in zijn mond een zoete smaak geeft.

Het is zoet de stem van de Heer te verstaan en kennis te nemen van zijn Woord. Verder nadenken over dat Woord ziet men de ernst van de oordelen en dat geeft een bittere smaak.

Het profetisch woord spreekt enerzijds over mooie dingen; het loopt namelijk uit op de verheerlijking van Christus en zijn heerlijk koninkrijk. Anderzijds is de weg waarlangs dit alles verwezenlijkt moet worden een weg van oordeel en gericht is.

Het gebruik van de bittere saus van het Pascha had voor joden dezelfde zin.

Dat is het einde, daar gaat het allemaal naar toe. In het licht van die aanbidding valt de geschiedenis (eschatologisch voorbehoud)